

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gronon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. czégnél.

→*←
Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gronon-utca 2. szám.

Magyar tisztviselők.

Arra a hirre, hogy a pénzügyminisztérium kebelében munkálat készült, amelynek czélja az osztrák és magyar tisztviselők fizetése közt fönnálló különbség eltüntetése, és pedig a magyarok javadalmazásának emelésével, sok gyéren fizetett s az előmenetel lassúsága miatt zugoló állami alkalmazott szive dobant meg az örömtől, talán évek óta először. Az édes illúzió azonban nem tartott sokáig, mert mihamar kiszült, hogy a pénzügyminiszter ez idő szerint csak tájékozást akar szerezni arról: mibe kerülne az állam tisztviselőinek ez a régi óhajta. Azt találták, hogy nagyon sokba, a reformot tehát gyorsan semmi esetre sem viszik keresztül s amint ma az irányadó körök gondolkoznak, 1902. előtt aligha fognak hozzá. Akkor is csak részenként, óvatosan és fokozatosan.

Nem tartozunk azok közé, akik e miatt azonnal készek lennének Lukács Lászlóra követ dobni. Végül is a pénzügyminiszternek a fedezet kérdésével is számolnia kell s ahol annyi a jogosság és multhatatlan szükségesség köntösébe bujt igényvel kell számolni, nem csoda, ha a pénzügyminiszter óvatos, sőt szűkmarku. Ezernyi jelenség mutatja, hogy az adók fokozása szinte lehetetlen s méltán aggodhatik a miniszter: mi lesz akkor, ha a jövedelem apad, vagy pedig stagnál? A kölcsönkötéshez fordulni a pénzpiac mai helyzete mellett s a legutolsó tapasztalatok után kockázatos dolog volna.

Másrészt lehetetlen tagadni, hogy az állami tisztviselők fizetése nagyon szerény. A pénzügyminiszter egyik kimutatása szerint ugyanis 49,669 magyar hivatalnok közül husz-ezernek csak 300 forintig terjedő fizetése van. Tizenkétezerhatszáz 3-600 forintot kap s ezeken felül csak öt-hetezer emelkedik. A megyei és községi funkcionáriusok díjazása még csekélyebb.

Ha elgondoljuk, hogy Angliában a kezdőhivatalnok száz fontot kap s rövid tíz év múlva háromszázötven fontig, azaz több, mint négyezer forintig emelkedhetik, egy pillanat alatt előttünk áll az a nagy távolság, mely a magyar hivatalnoki státust az angoltól elválasztja. Pedig amazok helyzete sok tekintetben nehezebb, mint emezeké.

A szerényen díjazott s az előmenetel gyorsaságával el nem kényeztetett magyar hivatalnoki kar erkölcsileg gyöngén kvalifikált része úgy vesz elégtételt magának, hogy anynyira igyekszik redukálni a munkáját, amíg nézete szerint a fizetéssel arányba jut. Ennek a praxisnak híve igen sok s nem nagy dicsőségünkre, folytonosan száll lefelé. Nemcsak azért, mert az igények sokszor joggal, nem egyszer pedig jogtalanul is állandóan sokszorozódnak, hanem azért is, mert az egyes háztartási cikkek ára, főleg a kartellgazdálkodás elterjedése óta a háziasszonyok rémületére makacs hajlandóságot mutat az emelkedésre. Ami tegnap elég volt, kevés lehet holnap.

A tisztviselők helyzete tehát nem javul, inkább rosszabbodik s méltó arra, hogy az intéző államférfiak gondoskodásának tárgya legyen. Segíteni azonban rajta nem csupán a fizetés emelésével lehet. A szolgálati matematika régóta szellőztetett sokszor megígért, de előrehaladni mind e mellett nem akaró kérdése az, ami szerintünk újabb tetemes kiadások nélkül is sokat lendíthetne a helyzeten. Itt nem lehet az államháztartás mai helyzetére hivatkozva kibuvni a cselekvés kötelessége alól. Jelentékeny új kiadások nélkül is jobb helyzetbe juttathatók a hivatalnoki kart, ha jogi helyzetét biztosabbá téve, ki-vennők az egyest a főbbbalók szeszélyei alól. Emelők önértéket s ezzel munkakedvét is fokoznók. Eléje vágnának a bürükban lefolyó sok tragédiának s nem engednők, hogy sok jól indult pályát az élet delén törjön

össze a felsőbbek jogilag nem korlátolt önkénye.

A mai helyzet dus forrása sok visszaélésnek s ezen segíteni a nemzet legjobbjainak véleménye szerint a Széll-kabinetnek egyik legelső kötelessége. Nemcsak a humanizmus követelménye ez, hanem fontos a végrehajtó gépezet hathatósága szempontjából is.

Az adóreform küszöbén.

— A hadmentességi díj revíziójáról. —

Egy tekintélyes pénzügyi irótól vettük ezt a cikket:

Az egyenes adók reformjának főbb irányelveit már megállapította a kormány. Hogy a kivitelre mikor kerül a sor, az még idők kérdése. De az már most is látszik, hogy az adóreform keretéből hiányzik a hadmentességi díj reorganizálása. Igaz ugyan, hogy szorosan véve nem is tartozik az egyenes adók közé, de az 1883. évi 44-ik törvénycikk alapján azzal mégis azonos természetű. Husz évi tapasztalat — amióta azonos természetű. Husz évi tapasztalat — amióta a hadmentességi díj fenáll — amellett szól, hogy ezen adónem jelenlegi alakjában nem maradhat meg; úgy mértéke, mint kezelése nagyon is rászorult a reformálásra.

Három évtizeddel ezelőtt tudvalevőleg a vagyonos osztály kiváltságaihoz tartozott még az is, hogy bizonyos meghatározott összegnek az államkincstárba való befizetése által a hadiszolgálat kötelezettsége alól való fölmentést meg lehetett váltani. A véderőről szóló törvénycikk eltörölte ugyan ezt a pénzen megvásárolható s az általános hadkötelezettség fogalmával egyáltalán meg nem egyeztetendő privilégiumot, de alig egy évtized eltelte után az osztrák és magyar monarchia kormányai kiesztették, hogy aki a véradó alól bármi oknál fogva fölmentetik: az legalább némi pénzbeli kárpótlást nyújtson azért az államnak, amely polgárainak életével és vagyonával rendelkezik. S tagadhatatlan, hogy az egyenlőség és igazság szempontjából ez ellen nem is igen lehet szólni, mert hiszen az azt évenként fizetendő hadmentességi díj mégis hasonlíthatatlanul kevesebb

TÁRCZA.

A vérbosszu hazánk történetében.

Irta: Weisinger Károly.

A bosszuallás előfordul minden népnél, de sehol sem nyilvánul oly elemi erővel, mint az olasznál; ennek okát a klimatikus viszonyoktól befolyásolt vérmérsékletben kell keresnünk. Az olasznak nem volt elég ellenségét leszurni, a bosszúnak szellemi tulajdonokkal kellett felruházva lenni. Így különösen a korábbi századokban azon volt az olasz, hogy ellenfelét előbb nevétségessé tegye, sérte becsület-érzésében s csak azután ölje meg. Ezt tekintette igazi bosszúnak. Tehát theatrális eszközöket használ, mert nevetőket, csodálkozókát gyűjt, kik bámulják nem mindennapi tettét. Ez szelidebb alakja a középkori olasz bosszujának. Sokkal rettenetesebb ennél a vérbosszu.

Ha valakit becsületében sértettek, vagy életétől megfosztottak, akkor a sértett vagy megölt legközelebbi hozzátartozója erkölcsi kötelességének tekintette, nemcsak a sértőt vagy gyilkost megölni, hanem, ha a körülmények kívánják, harmadiziglen is kiirtani egész családját, a meddig a bosszu keze elérhet, gázolni annak vérben, ez volt a vérbosszu. A megöltnek családja tehát nem elégedett meg a gyilkos vérével, látni akarta a gyilkos egész családja vétét. Hogy e szertelen bosszuvágy olykor mily mérveket öltött, kitűnik az alábbi példából, melyet Gopéevecis így bessel el:

Agnapudentében egy romagnai kis községben három pástorgyermek sertéseket őrzött az erdőben,

majd az egyiknek indítványára akasztósdit kezdenek játszani. Egymás hátra állanak és a legfelül álló nyakába teszi a hurkot. Egyszerre az egyik gyermek farkast kiállt, mire a két, eddig támasztékul szolgáló gyermek elszalad, a harmadik pedig függve marad. A két gyermek később visszament a játék színhelyére, társukat azonban már halva találták. A fiuk, hogy tettöket elleplezzék, levették a fáról holt társukat, gödröt ástak és elhantolták. A legközelebbi vasárnapon a porul járt gyermek atyja ebédet akart a fiának kivinni, ezt azonban sehol sem találja s csak hosszas faggatás után fedezték föl a fiuk az apa előtt az esetet, majd elvezették a sirhoz, hol az apa elkeseredésében gyermekének két társát megöli, mindkettőnek kivieszi a máját s — barátságos lakomán feltalálja a szülőknek gyermekeik máját, megeteti velök s csak azután mondja meg nekik, hogy most tulajdonképen saját gyermekeik husából laktak jól. Képzeltetni a szülők irtózatát és elkeseredését! Meg is kezdődött nyomban az öldöklés melynek a három család részéről 36-án estek áldozatul. A szülői szeretetében sértett apa tehát nem elégedett meg azzal, hogy a két gyermeket könnyelműségéért megölte, büntetni akarta a szülőket is, meg is büntette, s 36 ember életét is kioltotta.

Ily esetek napirenden voltak Olaszországban, minek kapcsán a vérbosszút egészen indokoltnak és helyénvalónak találták, úgy annyira, hogy a vérbosszu elkövetőjét meg sem büntették; kérdőre vonták ugyan az illetőt, de ha kitudta mutatni, hogy kellő alapon vitte keresztül bosszuját, csak azt felelte rá a bíróság: Bocsássa meg az Isten!

Természetes, hogy a vérbosszu szokása az olasz nemzettel való érintkezés közben más vidékekre,

idegen országokra is átterjedt: így jutott el hozzánk Magyarországra is, még pedig miként hitelesen ki lehet mutatni, Olaszországból. Magyarország ugyanis mindaddig ment volt a vérbosszútól, míg sürűbb érintkezésbe, szorosabb összeköttetésbe nem lépett ennek bölcsőjével; s ez akkor történt, midőn hazánk a nápolyi Anjouk személyében olasz származásu dynastiára tett szert.

Tömeges gyilkosságok, melyeknek gyökere bosszuban, érdeken keresendő, igen gyakran fordultak elő, oly tulajdonokkal azonban egy sem birt, mely vérbosszura engedne következtetni. Így igen sokan látnak vérbosszút az aradi véres országgyűlésben, de tévesen. Igaz, sok embert, számszerint 67-et öltek ott meg a királyné parancsára és pedig mint a krónika mondja azért, mert bűnösöknek találtattak Béla király megvakításában. Az öldöklés megtörtént tény, csak az indokolás kétséges, mert Kálmán Álmost és Bélát csak egy-két tanácsos ösztönzésére vakította meg, s most évtizedek multával még mindig 67 oly urat találnak, kinek lelkiismeretét Béla vaktsága terheli. Az ok tehát más volt és pedig egyszerűen az, hogy Borics személyében trónkövetelő támadt, kihez ama 67 főúr csatlakozni akart; hogy tehát az ellenfél erejét gyengítsék, inkább megölték a pártosokat. E véres cselekmény indoka tehát csak személyes érdek lehetett és pedig a király személyes érdeke.

Ép úgy nélkülözi a vérbosszu jellegét Zsigmond királynak a harminczkét nemessel szemben követett eljárása, melyet sokan szintén vérbosszúnak szeretnének feltüntetni. Tény, hogy bosszu szolgáltatva ez eljárás az indokot, de mivel itt a bosszút csak a bűnösökkel éreztették, a családtagokkal szemben pedig nem, vérbosszuról itt szó sem lehet.

HÍREK.

2

áldozat, mint 2-3 esztendeig egyfolytában a „komisz kenyeret enni”, s azon túl is a tartalékban évenként heteken át a fegyvergyakorlatokon részt venni, háború esetén pedig a megsebesülés, vagy a bármily dicsőséges harcstéri halál állandó veszélyének kitéve lenni.

Egyébiránt a hadmentességi díj nem is olyan természetű, mint a többi állami adók, mert ez tulajdonképpen nem az államkincstár pénzügyi érdekeit mozditja elő, hanem rendeltetésénél fogva egy igazán humánus célt szolgál, amennyiben — a törvény értelmében — a hadmentességi díj címén befolyó összegekből elsősorban egy külön alap képeztetik, amely a rokkantak eltartásának javítására fordítandó. Az említett alapoz a magyar korona országai ez idő szerint ujonejtalékaik arányában évenként 857,470 forinttal, illetve most már 1714,940 koronával járulnak.

Ezeket tudva, a hadmentességi díj fizetési kötelezettségét bizonyára mindenki más szempontból ítéli meg, mint a más adókat, mert amit az állam hadmentességi díj címén azoktól bevesz, akik a tényleges hadkötelezettség alól fel vannak mentve, ugyanaz ki is adja a rokkant katonák vagy ezek családjainak gyámolítására s így a hadmentességi díj valóban az állami jólékonyság kútforrása.

A hadmentességi díjról szóló törvényeknek is meg van azonban ugyanaz a közös hibája, ami a többi adóügyi törvényeinknek általában; vagyis, hogy a terheviselés nem arányos, kezelése pedig sok fölösleges ceremóniák által komplikáltá van téve.

Nem arányos azért, mert ha a hadkötelezettség mindenre nézve egyenlő szolgálatot ró, akkor a teljes igazság azt kívánna, hogy a tényleges szolgálat alóli mentesség díja is mindenre nézve egyenlő legyen; de — amennyiben itt ismét a pénzügyi érdekek állnak előtérbe — ettől eltekintve sem arányos azért, mivel a hadmentességi mérve, három tételes intézkedésen kívül, a díjköteles, illetve a családfelelő által az előző évben fizetett összes egyenes adók alapján rovatik ki.

A fizetendő díjtételek az egyén állásához és keresetéhez képest nagyon aránytalanok s a törvénynek ezen a hiányosságán csakis a díjtételeknek megfelelőbb kategóriákba osztása által lehetne és kellene segíteni.

Másrészt a hadmentességi díj nyilvántartása és beszedése is föltéte nehézkes, miáltal ugy a díjköteles, valamint a pénzügyi és közigazgatási hatóságok is sok fölösleges teendővel terheltnek. A díjkötelesek legnagyobb részének fogalma sincs arról, hogy mint és mikor kell bejelentenie s a mulasztás miatti temérdek bírságolás sok esetben valóságos zaklatássá fajul.

S mindez elkerülhető volna, ha a bevallási könyvszer eltöröltetnék s a nyilvántartás és a hadmentességi díj kivetése az állítási lajstrom vagy az évenkénti adóösszeírás adatai alapján eszközöltetnék.

Az egyenes adók reformja során tehát mulhatatlanul szükséges a hadmentességi díjról szóló törvényt is alapos revízió alá venni és vagy novelláris úton, vagy az adókezelés reformjáról szóló törvény keretében egyuttal a hadmentességi díjról szóló törvény reformját is meg kell oldani.

A vérbosszut hitelesen csak egyetlen egy eset igazolja. Ez a Zách család szerencsétlen esete. Ez is akkor történik, midőn olasz ember ül a trónon, ki minden jó tulajdona mellett is elárulta, hogy érzelmeiben, természetében s így bosszuvágyában is teljesen olasz. A középkori olasz szellem és természet valóságos megtestesülése. Azért, mert egy aggastyán — Zách Felicezián — a családján ejtett sérelem megtorlása végett a királyi családra tör, nem elégszik meg Róbert király a szerencsétlen ember vérével, egész családjának vérért szomjuhozza, kiirtatja egész családját harmadiziglen! A tettest nyomban összekaszabolják, úgy hogy emberi alakja sem marad, hasonnevű fiát lófarkon huzozzák az utcák kövezetén míg husa lehull, melyet az ebek falnak fel. Leányának Klárának levágják orrát, ajkait, négy ujját, gebére ültetve városról városra cipelik s arra kényszerítik, hogy kiáltsa: „Így jár, ki hűtlen királyához.” Idősb leányának fejét veszik, ez asszony férjét s három gyermekét fölakasztják, ezenfelül az oldalági rokonok sem kíméltettek. Egy ember büneiért tehát gyermekei, unokái, sőt oldalági rokonai is a legborzasztóbb módon bűnhődnek.

Zách eseténél tehát már határozottan ráismerünk a középkori olasz bosszujára, a vérbosszura. Ez az egyedüli a magyar történelemben. E rut szokás a nép lelkéb-n gyökeret verni nem tudott, minek élénk bizonyítéka, hogy Róbert bosszuját, ép a nép találta szertelennek s még századok múltával is a családját ért súlyos csapásokban az isteni igazság szolgáltatás sújt kezét látta.

— **Erzsébet gyásznap.** A legparababul díszített fényes istenházától kezdve az utolsó kis kápolnáig az ország minden templomának megnyitotta hétfőn az ajtaját a kegyelet és bús emlékezés. Megnyiták a templomok hajói, hogy befogadják magukba az ezrekre menő könnyezőket, akik egy régi sebnak felújuló, sajgó fájdalommal járultak e szomorú gyásznapon Isten oltára elé, hogy annak a napnak emlékeztetésében, a melyen a gyilkos töre átjárta a legnemesebb király-asszony szívet: igaz könnyet ejtsenek és buzgó imát rebegjenek. A gyásznap emlékeztetést mély bensőséggel ulti meg Pancsova is. A róm.-kath. templomban folyt le a gyászmise. A templom hajójában ez alkalomra hatalmas katefalk állott, melyen a királyi korona, lábánál pedig Magyarország és a királyné családi címere nyugodott. A katefalk körül számtalan gyertya fénye küzdött a komor feketeséggel. A padsorokat pedig megtöltötte Pancsova város közönségének színejava. A társadalomnak ugy polgári, mint katonai előkelőségei képviselve voltak. A gyászmisét Jakobovic Agoston házfőnök-plébános czelebrálta Faix Benedek és Brogyány Kálmán hitoktatók segédlete mellett. A templomi énekkar szabatos és szép éneke emelte a megható gyászmise impozánságát.

— **Városi közgyűlés.** Pancsova város törvényhatósági bizottságának 1900. évi szeptember hó 18-án délelőtt 9 órakor a városi székház nagy tanácstermében tartandó rendes közgyűlésén elintézésre kerülő ügyek tárgysorozata:

1.) Belügyminister Úr leirata Ó felségének 70-ik: születésnapja alkalmából tett üdvözlő felterjesztésünkre való legmagasabb köszönetnyilvánítás tárgyában.

2.) Ferencz Ferdinánd főherczeg Úr Ó felségének köszönetnyilvánítása, az esküvéje alkalmából küldött szerencsekívánatokért.

3.) Polgármesteri jelentés, a vár. törvényhatóság 1900. évi június—augusztus havi állapotáról.

4.) Kereskedelemügyi m. kir. Minister 4215. eln. sz. rendelete az 1901. évben foganatosítandó népszéírás alkalmával kinevezendő számláló biztosok díjazása tárgyában.

5.) Földmivélsügyi m. kir. Ministeri 53832/900. sz. rendelete az állatorvosok államosítása folytán a város részére szükségeltető állatorvosok létszáma tekintetében.

6.) Kereskedelemügyi m. kir. Minister 37010/900. szám alatt kelt leirat, a Temesvárott felállítandó állami fa- és fémipari iskola javára létesítendő ösztöndíj helyek alapítása iránt.

7.) A Pancsova-petrovosszellői h. é vasut Temespart-i végállomásán érkező áruk után szedendő kövezetvám tárgyában tanácsi előterjesztés.

8.) A téli kikötőre nézve egy révkapitány kijelölése tárgyában előterjesztés.

9.) Tanácsi jelentés a th. utaknál felmerült több közsükséglet tárgyában.

10.) A városi lakbér szabályrendeleti tervezet.

11.) A városi gyűjtőcsatornához csatlakozólag létesítendő csatornára vonatkozó előterjesztés.

12.) Az alsó városi vízvezetés ügyében előterjesztés.

13.) A városi szegények részére szükségeltető koporsók szállítása tárgyában megtartott árlejtésről jelentés.

14.) Jelentés a város részére szükségeltető petroleum szállítás miatt megtartott árlejtésről.

15.) A városi halcsarnok újbóli bérbeadása.

16.) A városi tenyész-apaállatok részére szükséges takarmány előállításához 10 hold vár. föld kijelölése.

17.) Behajthatlan községi pótdadók leírása iránti javaslat.

18.) A vár. adóhivatal előterjesztése 307 kor. 45 fillér behajthatatlan legeltetési díj leiratása iránt.

19.) Ugyancsak előterjesztése Gyukics Rakila 128 kor. 94 fillér községi pótdadója leírása tárgyában.

20.) Zsivkov Zsiva hason ügye.

21.) Konstantinov Pál hason ügye.

22.) Szekulics Illia kérvénye a terhére előirt 116 kor. földbérleti hátralék leírása tárgyában.

23.) Előterjesztés a helybeli ev. ref. egyház temető ügyében.

24.) A háztartási alap költségvetésre vonatkozó pótköltségvetés tárgyában tanácsi jelentés.

25.) A gazdasági bizottság indítványa a juhokra nézve felemelendő legeltetési díjak tárgyában.

26.) A pancsovai Népbank kérvénye az új közraktár felépítéséhez szükséges városi terület átengedése iránt.

27.) A főispáni iroda személyzet jutalmazása tárgyában előterjesztése.

28.) Tanácsi jelentés a városi székházon felállítandó óra tárgyában.

29.) Bogoszavlyevics Vlasztimir tanácsos kérvénye működési pótlék iránt.

30.) Papik Gyula vár. aljegyző leköszönésének bejelentése.

31.) Weisz Vilmos számtiszt kérvénye tisztí biztosítéka tárgyában.

32.) Jelentés arról, hogy Holub Károly utáni temetési járulék kifizettetett.

33.) Zirkel Lipót rendőr utáni temetési járulék kifizetéséről jelentés.

34.) Dr. Annai József orvostudori oklevelének kihirdetése.

35.) Szabadságolási ügyek.

36.) 90. 889. szám belügyi m. k. ministéri rendelet Schulz Simonnak a Temespartból 925 □-ól méternyi terület bérbeadása iránti kérvénye tárgyában.

— **Kölcsönös áthelyezés.** Dr. Engel Mór, kir. járásbíró és Pethes Béla levai kir. aljárásbíró kölcsönösen át lettek helyezve.

— **Uj bíró.** Furdek Miksa, temesvári járásbíró albiró a pancsovai kir. törvényszékhez bíróvá nevezetett ki. Az új bíró, — kit aljegyző korából ismer előnyösen városunk közönsége — szívből üdvözljük körünkben.

— **Iskolai hír.** A belvárosi állami elemi fiu- és leányiskolában, miután a berendezés még nem készült el teljesen, az előadások nem holnap, hanem csak szeptember hó 24-én kezdődnek. Ezen iskolák „Veni sancte”-je azonban holnap szeptember 17-én reggeli 8 órakor lesz.

— **Áthelyezés.** Bálint József kir. törvényszéki albiró a világi járásbíróshoz helyeztetett át ugyan ezen minőségben. A bíróság benne egy igen képezett bíró, a magyar társadalom pedig egyik nagyon rokonszenves tagját veszíti el.

— **Halálozás.** Alsószati Petheő János, kir. tanácsos, posta és távirda főigazgató neje, szül. szülői és káromi Szulovszky Izabella Temesváron elhunyt. Temetésen, mely egész Temesvár óriási részvéte mellett ment végbe — városunk posta és távirda hivatala képviselőiben Fodor József felügyelő és Korponay Lajos ellenőr vettek részt és helyeztek szép koszorút a ravatalra.

— **Áthelyezés.** Ónody Gusztávot, az alsóvárosi állami iskolák igazgató-tanítóját és Ónodyné-Grosschmid Antoniat az alsóvárosi áll. leányiskola tanítóját a vallás- és közoktatásügyi minister Erzsébetfalvára helyezte át. Midőn e tényt konstatáljuk nem tehetjük a nélkül, hogy rá ne mutassunk abban a magyar ügy vesztéségre. Eltekintve az áthelyezettek rokonszenves személyiségétől, nem tekintve azt a kitartó és eredményeiben szép munködést, melyet úgy az iskolában, mint a társadalomban rövid ittlétek alatt kifejtettek, — tisztán elvi álláspontból szemlélve a dolgot városunk ügyi is nagyon lassan haladó magyarosodásában látunk az ilyenekben visszaesést. Rendkívül veszedelmes precedens azt állítani és azt ministerileg is megerősíteni, hogy Pancsován — Magyarországon — csak magyarul tudó tanító nem boldogulhat; hová jutnánk, ha ugyanezt a követelést állítanák fel a bírakra és egyéb állami tisztviselőkre nézve is, — pedig mindenütt inkább megengedhető volna ez, mint az állami tanítónál? — Ezt az eljárást nem mentheti semmi.

Ónody áldozata a pancsovai iskolák államosításának. Ő nem kereste, nem kérte ezt az állást, oda tették akarata ellen, mert ismerték képességeit, lángoló idealizmusát; rövid idő alatt meg is mutatta, hogy kar-társáival karöltve tud is akar is, munkálkodni a reá bízott szent ügyért. S most mikor már minden csendes, minden a rendes kerékvágásban van, ugyanazok kérik áthelyeztetését, akik oda állították. Ő emegy, hisszük kárpotolva lesz úgy anyagilag, mint erkölcsileg, de a páczedens megvan; az elvek vereségét nem tudjuk ki fogja kireparálni. — Pancsova tanügye elvesztett két kiváló tanerőt, a kik nyugodt lelkiismerettel és emelt fővel távozhattak körünkől s a jövőben is büszkén tekinthetnek vissza itteni működésükre, mert az kifogástalan volt és mindenkit kielégített s ezért magukkal viszik nagyrabecsültsüket és hálánkat. Ez emelje őket most a bucsu pillanatában, mikor nekik tiszta szívből minden jót kívánunk.

— **Tanfolyegység Pancsován.** A már oly régen és gyakran emlegetett pancsovai tanfolyegelői kirendeltség végre még is csak meg fog szülemeni — daczára a némely tanügyi lapban hirdetett „biztos forrásból eredő demontiknek”. A mint ugyanis értesültünk a vallás s közoktatásügyi miniszter a városnak, a felállítandó kirendeltség részére, illetve a helyiségek berendezésére s felszerelésére megszavazott tetemes összegért köszönetét fejezte ki, egyben felhívta a várost, hogy a helyiségeket mielőbb rendezze be s adja át, mert a miniszter a kirendeltséget sürgősen szervezni akarja.

— **Beiratások a tanoncziskolákban.** Az iparos- és kereskedő tanoncziskolákban megkezdődtek a beiratások és jövő péntekig tartanak. A beiratások vasárnap délelőtt 8—10 óráig, hétköznapokon pedig délután 4 órától 6 óráig tartanak a belvárosi szerb templom melletti áll. iskola helyiségeiben.

— **Eredménytelen versenytárgyalások.** A mult hétre voltak kiírva a versenytárgyalások a különböző városi jogok bérbeadása tárgyában. De eredménytelenül, mert a vásárló bérletére egyetlen ajánlat sem érkezett be; a városi mérlegelőgért a jelenlegi hasznbérnek alig felét ígérték, a szükséges fűtőfát pedig feltűnően magasabb ártért hajlandók csak szállítani. Ezen kedvezőtlen eredmény folytán a jövő hét folyamán újabb versenytárgyalások tartanak Bogdánov János tanácsnok irodájában.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. k. minister Fuhrmann Lajos okl. tanítót a franczföldi állami iskolához, Adorján Marcellné, okl. tanítónőt pedig a tor.almási állami elemi iskolához tanítónak, illetve tanítónőnek kinevezte.

— **Szakkbizottságok.** A lefolyt héten tartották a különböző szakkbizottságok üléseit, melyeken alig lehetett nagyító üveggel néhány tagot látni. Bizonybizony joggal elvárhatná s meg is követelhetné a választó közönség, hogy azon férfiak, — kiket ezen választó közönség bizalma helyezett azon tisztségbe, s melyet a megválasztottak annak idején készséggel el is fogadtak, — kisse több érdeklődést tanusitanának a város és annak közönsége érdekei iránt. Arra valók a szakkbizottságok, hogy az egyes, megbeszélés végett hozzájuk utalt ügyeket alaposan meg is beszéljék, mert ez által sok ferde, helytelen, sok esetben káros határozatoknak csekéit vehetnék. Tehát több ügybuzgalmat tisztelet szakkbizottsági tagok.

5586. szám
1900.

Hirdetmény.

A pancsovai jár. utibizottságának felsőbb hatóságilag jóváhagyott határozatai alapján a pancsovai-franzfeldi 3·8 hosszú közlekedési út kiépítése 50 549 kor. 31 fillér erejéig engedélyeztetett.

Ezen út kiépítését biztosítandó a járási utibizottságnak f. évi augusztus hó 31-én 3. sz. a. hozott határozata alapján az 1900. évi október hó 2-án d. e. 10 órakor a pancsovai főszolgabírói hivatal helyiségében zárt ajánlati verseny tárgyalást tartok.

Felhívom tehát a versenyezni óhajtókat hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó s az engedélyezett költség után számítandó 10%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a pancsovai főszolgabírói hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem vehetem.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a pancsovai főszolgabírói hivatalában a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Megjegyzem, hogy a szóban forgó közlekedési út földmunkáját az utibizottság már is végrehajtotta és így a versenytárgyalás a földmunka kivételével fog megtartani.

Kelt Pancsován 1900. évi szeptember 15.

Jablonszky Miklos,

2-1

fősz. bíró, utibiz. elnöke.

Csődtömeg eladás.

Közírárré teszem, hogy a csődválasztmány határozatából a vagyonbukott Szubotics P. T. czég csődtömegéhez tartozó összes **ingóságok**, nevezetesen a csődleltár 1—524. és 571—669. tételszámok alatt leltározott üveg, porcellán és diszműárúk, képek s képek, melyeknek beszerzési ára 11917 kor. 62 fill., becsára pedig 7873 kor. 85 fillért tesz ki, — továbbá az 530—570. tételszámok alatt leltározott 1151 kor. beszerzési értékű és 567 kor. 25 fillérre becsült butorok, berendezési tárgyak és asztali felszerelések **ajánlati verseny útján** eladatnak az alábbi feltételek mellett.

1. A venni szándékozók írásbeli zárt ajánlataikat alulírott tömeggondnokhoz legkésőbb **folyó évi október hó 3-ának déli 12 órájáig** tartoznak benyújtani az ajánlott vételár pontos kitüntetésével.

2. Az ajánlott vételári összegnek 10%-ka a tömeggondnok kezéhez előre lefizetendő.

3. A bolti árukra és a lakás berendezési tárgyakra külön-külön ajánlatok adhatók.

4. Az ajánlatok elfogadhatósága felett a csődválasztmány október hó 4-én fog dönteni, de az ajánlatokhoz a választmány kötve nincsen; az ajánlattevő azonban a választmány határozatának hozataláig ajánlatával kötelezve leand.

5. A választmány által elfogadhatónak talált ajánlatot tevő köteles az egész vételárat 3 nap alatt vagyis f. évi október 7-ik napjáig a csődtömeggondnoknak készpénzben lefizetni és ugyanazon idő alatt a megvett ingóságokat a helyszínen t. i. közadós üzlethelyiségében ill; lakásában átvenni.

6. Ha a vevőként elfogadott ajánlattevő az ajánlattól vissza akarna lépni, a kötbérképpen lefizetett 10% vételár összeget elveszíti.

7. Az eladandó ingóságok valamint az azokról felvett leltár a csődtömeggondnok közbenjöttével a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

8. A vételi ügyletből eredő minden bélyeg és illeték költséget a vevő fogja fedezni.

Kelt Pancsován 1900. évi december 14.

Dr. Hódy Antal,

1-1

ügyvéd tömeggondnok.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

17179. sz.
1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Feymann Gyula pancsovai lakos javára 60 kor. tőke, ennek 1890. évi szeptember hó 4. napjától járó 6% kamata, 27 kor. és 11 kor. 30 fillér eddigi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. és 156. §-a értelmében Marrán Józsa ozorai lakos és társtulajdonos özv. újból férj. **Olgya Anna** tor-ozorai lakos ellen a Tor-Ozora községben fekvő és az 1635. sz. tkvben foglalt: 1.) 451. ö. i. sz. házra és 800 □-öl házhelyre egészben 271 kor. 2.) 174. hrsz. III. d. 1 h. II. oszt. szántóra egészben 149 kor. 3.) 174. hrsz. a. IV. d. 500 □-öl egészben 48 kor. 4.) 13. hrsz. a. 100 □-öl 40 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közírárré teszi.

A nyilvános árverés Tor-Ozora községében **1900. évi október hó 25. napján d. e. 9 órakor** fog megtartani következő, ugy a tkvi hivatalban, mint a Tor-Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

Pancsován 1900. évi szeptember hó 10-én.

A kir. tvszék. mint tkvi hatóság.

Nauer,

1-1

kir. tvszéki bír.

14830. sz.
1900. tkv.

Tóth Ferencnek Tóth Teréz elleni árverése ügyében hivatalos jelentés arról, hogy a 12657/1900. tkvi. sz. árverési hirdetményével a tor. 2166. sz. tkvben foglalt 136. sz. háznak és házhelynek csak 1/3-ad részére lett volna az árverés elrendelendő, de tévedésből az egész ingatlanokra rendeltetett el.

Végzés.

Ezen jelentés folytán a 12657/1900. tkvi. sz. alatt kibocsátott téves árverési hirdetmény és feltételek hatályon kívül helyeztetik s kibocsátatik helyébe a következő újabb

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék. mint tkvi. hatóság az előterjesztett kérelem folytán Tóth Ferenc javára 860 kor. tőke, ennek 1895. évi november hó 1. napjától járó 6% kamata, 6 kor. 20 fill. óvási, 1/3-ig váltódíj, 157 kor. 64 fill. eddigi, 20 kor. 80 fillér jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Tóth Teréz tor.-vásárhelyi lakos ellen a Tor.-Vásárhely községben fekvő és a 2166. sz. tkvben foglalt: 1) 136. ö. i. sz. házból és 800 □-öl házhelyből Tóth Teréz illető 1/3-ad rész jutalekra 772 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közírárré teszi.

A nyilvános árverés Tor.-Vásárhely községében **1900. évi október hó 15. napján d. e. 9 órakor** fog megtartani a következő, ugy a tkvi hivatalban mint a Tor.-Vásárhely községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.

2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 77 kor. 20 fill. ért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi július hó 28-án.

1-1

Pavlovics,

ktbíró.

16876. szám.
1900. tkv.

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Rieger Malvin pancsovai lakosnó javára 200 kor. tőke, ennek 1900. évi május hó 22. napjától járó 9% kamata, 51 korona 90 fill. eddigi, 20 kor. 30 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Maxa Szava pancsovai lakos ellen a Czrepaja községben fekvő és az 1553. sz. tkvben foglalt:

1) 3. d. 81. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold I. o. szántóra 346 kor.

2) 4. d. 178. hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 231 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közírárré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében **1900. évi november hó 20. napján d. e. 9 órakor** fog megtartani a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint a Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár a becsár.

2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 34 kor. 60 fill. és 23 kor. 10 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1900. évi szeptember hó 4-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Nauer,

1-1

kir. tvszéki bír.

5698. szám
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. járásbírósg mint tkönyvi hatóság ezennel közírárré teszi, miszerint Deliblaecsan Nikolának Szekesán Nikola ellenében fenálló 95 kor. s jár. kielégítése végett a bírói árverés végrehajtást szenvedőnek az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján Szekesán Paraszkeva, Szekesán Péter, Szekesán Trifun, kk. Szekesán Joun, Péter és Trifun tulajdonú a petrovoszellői 2086. sz. tkönyvben foglalt ingatlanára, u. m.:

1.) a 874. sz. ház és 400 □-öl házhelyre 224 kor.
2.) 39. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántó . . . 168 kor.
3.) 39. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántó . . . 178 kor.
4.) 39. hrsz. 1⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántó . . . 242 kor.
5.) 39. hrsz. 1⁴⁰⁰ hold III. oszt. kaszáló . . . 140 kor.
6.) 90. hrsz. 800 □-öl szőlő . . . 320 kor.
7.) 3. d. 58. hrsz. 2 hold II. oszt. szántó 226 kor.
8.) 39. hrsz. 1²⁰⁰ hold III. oszt. szántó . . . 188 kor.

megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt s **1900. évi október hó 4. napjának d. e. 9 órakor** R. Petre községében tartandó nyilvános árverésen Rom-Petre községében a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígért nem tétetnek, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adni és pedig azzal, hogy az ingatlanok 1/4 részére Szekesán Paraszkeva és Szekesán Péter javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik.

Árverelni szándékozók tartoznak a kiküldött kezéhez a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy annak letétbe helyezését igazolni.

A vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben mindenkor a letítés naptól számítandó az első részletet 30 nap, a másodikat 45 nap, a harmadik részletet pedig 60 nap alatt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

Alibunáron, 1900. évi július hó 18-án.

Tóth,

kir. aljbíró.

996. szám
végreh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 101. §-a értelmében ezennel közírárré teszi, hogy a nagy-beccerekki kir. törvényszék 1900. évi 3781. sz. végzése következtében **Dr. Stassik Ferenc** ügyvéd által képviselt **Torontálmegyei takaréks és hitelbank** javára **Dr. Karatur Arthur** és neje ellen 980 kor. s jár. erejéig 1900. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1486 koronára becsült butorok, lámpák, pénzes szekrény és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. járásbírósg V. 480/6—1900. számú végzése folytán 986 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi december hó 30. napjától járó 5% kamatai, — eddig összesen 89 kor. 16 fill. bíróilag már megállapított és 4 kor. 40 fill. árverés kifizetési költségei erejéig Pancsován, adós lakásán leendő eszközlésére **1900. évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitzetetik azzal hogy ezen napon alap- és felülfoglaltatók követeléseire erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna, megtartani fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Pancsován, 1900. évi szeptember hó 2-án.

Bossán,

1-1

kir. bírósági végrehajtó.

Legújabb

amerikai találmány.

Villanyvilágítás vezetékek és akkumulátor nélküli. Minden pillanatban, szél és zivatarban egyformán funkcionál. Az egyedül abszolút tűzbiztos világítás füst, piszok és nedvesség nélkül. Ujszerű, könnyű és tartós (3 havi jótállás) száraz elemek. — Zseblámpák, gázgyújtók, házi-, kerékpár- és kocsilámpák, érc- és fényképlámpák stb. igen izléses kivitelben. Alkalmos ajándék: Villanyos nyakkendőgömbök és világított gomblyuk-rózsák.

Kizárólagos elárúsítás utánvét mellett.

American & International Trading-Association.
Budapest, Nádor-utcza 16.

Nyom. Wittigshlager C.-nál Pancsován.